

حسابداری تلفیقی چیست؟ بررسی اهمیت و اهداف آن

حسابداری تلفیقی چیست؟

حسابداری تلفیقی از مباحث مهم حسابداری است، که با ترکیب اطلاعات مالی واحد های زیر مجموعه، صورت های مالی تلفیقی تهیه می شود. بدین معنی که تمامی دارایی ها، بدهی ها و درآمدهای با یکدیگر تلفیق می شوند تا صورت های مالی تلفیقی را تهیه کنند. برای آشنایی با اهمیت حسابداری تلفیقی و صورت های مالی تلفیقی با حسابداری میزان همراه باشید. در این مقاله تمامی مزایا و ضرورت های استفاده از حسابداری تلفیقی بررسی شده است.

روش های حسابداری تلفیقی

برای بدست آوردن صورت ها مالی دقیق شرکت مادر، باید تمامی شرکت های زیر مجموعه اطلاعات دقیقی از وضعیت مالی، عملکرد خود را در اختیار شرکت اصلی قرار دهند. صورت های مالی به صورت ترکیبی شرکت مادر و شرکت های تابعه تو سط حسابداری تلفیقی بدست می آید. در تمامی موارد شرکت مادر و شرکت های تابعه موظف هستند از قوانین حسابداری برای تهیه صورت های مالی پیروی کنند. بنابراین کاربرگ هایی برای تهیه صورت های مالی استفاده می شود که اطلاعات براساس صورت های مالی جداگانه شرکت اصلی و زیرمجموعه هایش تکمیل می گردد. این کاربرگ ها دارای دو ستون تعدیلات تلفیقی هستند. در این دو ستون اطلاعات صورت های مالی شرکت اصلی و توابع تعدیل می گردند. فرایند تعدیل و ترکیب اطلاعات صورتهای مالی جداگانه یک واحد تجاری اصلی و صورتهای مالی واحدهای تجاری فرعی آن به منظور تهیه صورتهای مالی تلفیقی است که اطلاعات مالی گروه را به عنوان شخصیت اقتصادی واحد ارائه می کند.

مسائل مربوط به تلفیق از دو تئوری گزارشگری مالی استفاده می شود که در ادامه هر کدام را بصورت مختصر توضیح می دهیم.

- تئوری مالکیت

در این تئوری بر مالکیت صاحبان بر واحد اقتصادی تاکید می شود. در تئوری مالکیت، در گروهی که متشکل از چند شخصیت قانونی است، صاحب همان گروه، سهامدار کنترل کننده است که به طور معمول سهامداران شرکت اصلی می باشند. بر اساس تئوری مالکیت، منافع سهامداران اقلیت از صورتهای مالی تلفیقی خارج و صورتهای مالی تلفیقی اساساً برای سهامداران شرکت اصلی تهیه می شود. به عبارت دیگر، طبق این تئوری، سهم اقلیت از داراییها و بدهیها و سرقفلی نباید در ترازنامه منعکس شود و لذا سهم اقلیت از حقوق صاحبان سهام در ترازنامه تلفیقی نشان داده نمی شود.

- تئوری شخصیت اقتصادی جداگانه

در این تئوری، داراییها و بدهیهای کل مجموعه اقتصادی مورد تاکید قرار گرفته، گروه به عنوان یک واحد اقتصادی جداگانه و منافع سهامداران به عنوان بخشی از حقوق صاحبان سهام تلقی می شود. این تئوری مبتنی بر معامله زیر است:

$$\text{حقوق صاحبان سرمایه} = \text{بدهیها} + \text{داراییها}$$

در صورتهای مالی تلفیقی مبتنی بر تئوری شخصیت اقتصادی جداگانه، همه افراد ذینفع در واحد اقتصادی در نظر گرفته می شود و سهم سهامداران اقلیت نیز در ترازنامه تلفیقی در بخش حقوق صاحبان سرمایه ارائه میشود. بر اساس این تئوری، نباید تفاوتی بین اقلیت و اکثریت قائل شد.

ویژگی های حسابداری تلفیقی چیست؟

ویژگی های حسابداری تلفیقی، ما را با منطق و لزوم استفاده از آن آشنا می کند. همانطور که به آن اشاره شد، کاربرد حسابداری تلفیقی در سازمان هایی است که بصورت شرکت مادر عمل می کنند و دارای چندین زیر مجموعه هستند.

- حسابداری تلفیقی برای شرکت های مادر است که شامل زیر مجموعه هستند
- کارایی و راندمان شرکت های زیرمجموعه را افزایش می دهند
- تمامی صورت های مالی که شامل دارایی ها، بدهی ها و درآمدهاست افزایش پیدا می کند.

الزام و ضرورت صورت های مالی تلفیقی

مطابق استاندارد حسابداری شماره ۱۸، تمامی واحد های تجاری اصلی ملزم به تهیه صورت های مالی تلفیقی خواهند بود تا بتوانند اطلاعات مالی و فعالیت های اقتصادی شرکت های زیرمجموعه را ارائه بدهند. در این صورت تمامی منابع تحت کنترل شرکت مادر است و تمامی تعهدات و نتایج به عنوان یک بنگاه اقتصادی منفرد ارائه می شود.

اهداف تهیه صورت حساب های تلفیقی

حسابداری تلفیقی با ترکیب شرکت ها و خرید سهام یک شرکت توسط سازمان مادر ایجاد می شود. هدف صورت های مالی تلفیقی ارائه اطلاعات مربوط به وضعیت مالی و عملکرد گروه به عنوان یک شخصیت اقتصادی منفرد و بدون توجه به مرزهای قانونی شخصیت های حقوقی جداگانه است. بنابراین حسابداری هر شرکت و واحد فرعی تلفیق می شوند که نتایج مالی چندین شرکت زیرمجموعه با نتایج مال شرکت اصلی است. البته شرکت اصلی باید دارای ۵۰٪ سهام شرکت دیگر باشد. بنابراین هدف از حسابداری تلفیقی جمع آوری اطلاعات درباره وضعیت کلی و عملکرد مالی شرکت اصلی است. شرکت اصلی به تنهایی نمی تواند صورت های مالی شرکت را به درستی ارائه بدهد. اطلاعات دقیق مالی می تواند شرکت مادر را در برنامه ریزی های آتی برای کسب و کارشان همراهی کند و در مسیر درست تصمیم گیری های اقتصادی قرار دهد. فرایند تعدیل و ترکیب اطلاعات صورتهای مالی جداگانه یک واحد تجاری اصلی و صورتهای مالی واحدهای تجاری فرعی آن به منظور تهیه صورتهای مالی تلفیقی است که اطلاعات مالی گروه را به عنوان شخصیت اقتصادی واحد ارائه می کند.

حسابداری تلفیقی چه مزایایی دارد؟

در بیشتر موارد استفاده از حسابداری تلفیقی برای سازمان ها اجتناب ناپذیر است. حسابداری تلفیقی می تواند به خاطر مزایایی که دارد بسیار مورد استقبال قرار گیرد. در ادامه برخی از مزایای حسابداری تلفیقی را شرح می دهیم.

- ۱- حسابداری تلفیقی باعث کاهش مالیات شرکت مادر می شود
- ۲- ایجاد هماهنگی بین فرآیندهای یک مجموعه که شامل تولید و ساخت محصول و همچنین خدمات پس از فروش آن می شود.
- ۳- احتمال بروز خطا و یا سواستفاده های مالی در صورت های مالی کاهش پیدا می کند.
- ۴- صرفه جویی در زمان و دستیابی دقیق تر به منابع مالی شرکت های زیرمجموعه
- ۵- افزایش کارایی مدیران زیرمجموعه و بهره برداری را افزایش می دهد.

ضوابط تلفیق در حسابداری چیست؟

رای تهیه صورت های مالی تلفیقی، اقلام مشابه صورت های مالی واحد تجاری اصلی و واحدهای تجاری فرعی مشمول تلفیق پس از انجام تعدیلات با یکدیگر جمع می شود. تعدیلات تلفیقی در معاملات و مانده های درون گروهی، سود و زیان تحقیق نیافته به عمل می آید. سهم اقلیت باید محاسبه و منعکس شود سهم اقلیت به صورت زیر محاسبه و منعکس می شود.

- سهم اقلیت

طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۸، سهم قابل انتساب به اقلیت از خالص دارایی های واحد تجاری فرعی باید متناسب با سهم آنان از مبلغ دفتری خالص دارایی های واحد تجاری فرعی پیش از تحصیل به علاوه سهم آنان از تغییرات در حقوق صاحبان سرمایه از تاریخ تحصیل واحد تجاری به بعد محاسبه شود.

• رویه های حسابداری

رویه حسابداری مورد استفاده در واحد های تجاری با رویه به کار رفته در تهیه صورت های مالی باید یکسان باشد. در غیر این صورت صورت های مالی واحد مزبور هنگام استفاده از آن برای تهیه صورت های مالی تلفیقی به نحو مناسبی تعدیل می شود.

زمان های انجام حسابداری تلفیقی

تاریخ های حسابداری تلفیقی بسیار مهم است. این دوره ها بصورت هماهنگ بین واحدهای تجاری باید صورت گیرد. تاریخ ها نباید با هم تداخل داشته باشند و مطابق صورت های مالی واحد اصلی اقدام به ایجاد حسابداری تلفیقی کنند. در غیر این صورت امکان مقایسه صورت های مالی میسر نیست. طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۸، هنگامی که تاریخ های گزارشگری یکسان نیست واحد تجاری فرعی برای مقاصد تلفیق غالباً باید صورت های مالی خود را به تاریخ صورت های مالی واحد تجاری اصلی تهیه کند. چنانچه این امر مقدور نباشد صورت های مالی واحد تجاری فرعی برای آخرین سال مالی آن مورد استفاده قرار می گیرد مشروط بر اینکه پایان سال مالی واحد تجاری فرعی بیشتر از سه ماه قبل از پایان سال مالی واحد تجاری اصلی نباشد. در چنین مواردی، وقوع هرگونه رویدادی در فاصله زمانی مذکور که تاثیر عمده ای بر صورت های مالی تلفیقی داشته باشد باید از طریق اعمال تعدیلات لازم به حساب گرفته شود. در این رابطه، استانداردهای حسابداری ایران، بین المللی، انگلستان و آمریکا رویه واحدی در پیش گرفته اند.